

NURETTİN TOPÇU-AHLAK NİZAMI

“İnsan olanların eserini takdirde güçlük çekmemizin sebebi ve insanlığı çiğneyenleri takdis etmemizin hikmeti, metotsuz düşünmek, aydınlıksız yolda yürümektir. Ruh için ilk aydınlık demek olan metod sayesinde bu hatalardan artık kurtulması gereken neslimiz, ahlak dünyasında yeni bir nizama ulaşmak, yeni bir rönesans yapmak iktidarına da yine doğru düşünmek sayesinde kavuşabilecektir.” s.21.

“Demokrasi uzun bir tarih içinde zulüm yapan hükümdarların zulmünden korunmayı en fazla teminat altına alan bir rejimdir. Eğer, onun arkasında demokrasinin kendisinden başka bir kuvvet yaşamıyorsa, eğer böyle bir kuvvet en büyük mesuliyet iradesini en büyük hakimiyetle birleştirmemişse, demokrasinin yapacağı iş, rüzgarlı ve yağmurlu bir yolculukta kırık ve her tarafı delik bir şemsiyenin yapabileceğinden fazlasını yapamaz. Mahzur yukarıdan veya aşağıdan, veyahut her iki taraftan yani idare edenlerden veya halk tarafından gelebilir. Ya idare edenler demokrasiyi istismar ederler. Devlet reisi, kendi adına cumhurbaşkanı dedirtir; meclisi toplar, lakin ordu kuvvetine veya başka bir kuvvete dayanarak emrine amade kullar toplayıp onları doyurmakla, dilediğini yine kanun yaptırır; müstebit hükümdarlardan daha fazla eser. İşlerin mesuliyetini de etrafına topladığı kaselis güruhuna yükler; sonunda çekilip gider. Kaselisler ise, karınlarını doyurup da aşağı tabakanın arasına dağılınca ortada mesul bulunmaz, mesuliyet silinir. Asrımız demokrasileri, bazı yerlerde, bunun pek berbat misallerini ortaya koymuşlardır.” s.24.

“Veyahutta iktidar hakikaten halkın eline geçer. Halk içinde şahsi menfaatlerini, yani küçük ve göze görünmez istibdatlarını hakim kılmak isteyenler partiler kurar, partilerin içinde zümreler ve köşeler meydana getirirler. Bunların meclisi, sade kendi amellerinin basamağı olacağından, millete bunlardan iyilik gelmez. Burada her zümrenin millet, saadet ve varlığından bir avuç kapmasını temin eden fikirler kanunlaştırılır. Memleket bunlar tarafından sömürülür, geriler ve sahibini arar.” s.24.

“O zaman, eğer yeniden devlet yapıcı fert yoksa, büyük mesuliyet sahipleri yetiştirmemişse hamura istediğiniz şekli verin maya tutmuyor. Bir hastaya istediğiniz kıyafeti vermekle, onu gürbüz ve kifayetli yapamadığımız gibi, iradesiz devlete de hangi şekli verseniz, kimleri idare yerine getirseniz; yerde yatan millet iradesi böyle şekil incelikleriyle ayağa kalkmıyor” s.25.

Maalesef şu dönemde binlerce mesuliyet sahibi sicili tertemiz hatta yüksek, memuriyet hayatı başarılarla dolu ve devlet malına hassas binlerce insan işinden edildi. Sistemden

çıkarıldı. Ve şu anda devletin hiçbir kurumu dikış tutmuyor. Bu insan kaynağını yetiştirmek kolay değil. Konfüçyüs boşuna dememiş, “Bir günü düşünüyorsan balık tut, bir yılı düşünüyorsan ekin ek, yüzyılı düşünüyorsan çocuklarını eğit.” Binlerce eğitilmiş insan KHK’larla ihraç edildi. şu anda devlette kaht-ı rical var.

“Terbiye işi kıvamına gelip de böyle fertler yetiştiği gün, salahiyet ve vukufamız müsait ise, onlara devlet sahasında hareket işareti vermek yerinde olur. Zümrelerin ruhunu, çiftçinin emeğindeki sabırla yetiştirmeden, particilik yoluyla işe başlayanların ve böylelikle devleti selamete çıkaracaklarını söyleyenlerin, sergilerdeki malını göz boyamakla acele elden çıkarmak isteyen seyyar satıcılardan hiç farkı olmuyor. En büyük felaket, halkın bunların birisine, bir gün aldanmak sevdasına kapılmasıdır.”s.26.

“Komünistlerin eşitlik ideali, insaflı vicdanlarda daha çok taraftar kazanmaktadır. Ancak, komünistler ilk bakışta, pek haklı gözüken davayı müdafaa ederken, ondan daha kıymetli şeyimizi, hürriyetimizi elimizden alıyorlar. Bütün ruhi varlık, irade ve ferdi şahsiyet elimizden gittikten sonra, bize bağışlanan eşitliğin değeri ne olacak? İnsan olarak haksızlığa katlanmaktansa hayvan olarak haklarımla yaşamak istiyorum diyebilir miyiz? Bütün ruhi mülkiyeti feda ederek kazanılan eşitliğin bir ideal olacağına inanmak kabil midir? Komünist tatbikatında eşitlik, bugüne kadar çiğnenmiş olan amele sınıfının silahlı bir diktatör sınıfı haline gelerek, diğer sınıfları ezmesiyle elde edilen bir neticedir.” s.36.

“Bizimkiler, cehennemi tasvir ile ömürlerini geçirdiler ve ahiretin başlangıcı olan şu dünya hayatındaki cehennemin kurucuları oldular.”s.40.

“Terbiye bütün boşlukları doldurduğu zaman, adalet tabii realite haline gelecektir.” s.40.

“Gerçek manada bir üniversite bir cemiyetin kıymet hükümleriyle inançlarının sentezi demek olan felsefe ile başlar.” s.64.

“Doğu üniversitesini istemeyen, çekemeyen vicdansızlığa gelince, bunun sebebi İstanbul ve Ankara’daki, sırtına ilim perdesi gerilmiş saltanatlara, onların iktidarını azaltıcı belki de baltalayıcı rakip bir kuvvetin meydana çıkmasından dehşetle korkulmasıdır, böylece siyasetlerine halel geleceği endişesidir.” s.65.

“Terakki, reflekslerin değil, şuurun eseridir. Devlete şuur veren organ ise, onun hakimiyetini yaşattığı milletin beynidir, yani üniversitedir.” s.67.

“ Bütün halkın elinde nikah kağıdı veya hüviyet cüzdanı gibi tutulan gazetelerin karakterine, zihniyetine, asabiyetine halk zamanla ve farkında olmadan kendini benzetir. Zira gazete halkın mektebidir. Birkaç sene tarihe ait hiciv ve mizah yazıları, resimleri teşhir eder, halkı tarihinden soğutur. Yılda elli defa bir zangoç resmini güzel güzel parlatıp sütunlarına koysa ona peygamber diye tapındırır. İran’da bir serseriye körlerin gözlerini

açtırır. Müslümanlığı üfürükçülükle birleştirir. Milletin kanını içenleri kahraman, kahramanları vatan haini yapar. Hangi zümre muvaffakiyet kazanmışsa onu faziletli, hangi millet yıkılmışsa rezil diye teşhir eder. Kiminin resmini tepesinden çeker, kısa bacaklı yapar, kiminin endamını aşağıdan filme alır, uzun boylu gösterir. Gazete sihirbaz eli gibidir; onun dokunduğu nesne ateş olur, ateş de gülistan kesilir. Ve halk gözünde gazetenin tanıttığı şeyler yok farzedilir.”s.71.

“Allah korkusu, dünya hadiselerinin benzeri olan bin türlü hadiselerin korkusuna bağlandı ve böylelikle dindar geçinen bu zümrenin elinde Allah katledildi. Dünya denilen, bu hile ve riya pazarında, ahiret metainın muhtekirleri süratle çoğaldı. Bütün kirlerinin üstüne dindarlık libasını giyinenler, din hayatının sarrafları veya karaborsacıları kesildiler. Mallarının sürümünü sağlayanlara cenneti peşkeş çektiler. Kendileri ile alışveriş yapmayanları ise cehenneme gönderdiler ve sanki Allah’ın umumi vekaletnamesine sahiplermiş gibi, iman ile isyanın sınırlarını sımsıkı ayırdılar. Gerçekte, Allah karşısında edep düşmanı olan bu hareket, onların kibir ve zulümlerine esir etmek suretiyle Allah iradesinden ayırdı, gönüllerini tıkadı ve bunları, karanlıkların önderi yaptı. Din, çok defa sapıklıkla birleşti ve din hayatı, her türlü aydınlığın, kültürün, medeniyetin, insaniyetin düşmanı oldu.”s.89.

“İslam dünyasında asırlardan beri, ilme dinsizlik, medeniyete gavurluk, hakikate şekavet, insanlık düşüncesine imana ihanet diyen mefluç denecek kadar çürümüş bir zihniyet hakim olmaktadır. İslam aleminde, ilim ve medeniyet gibi, ahlakında bugünkü menhus düşüklüğü başka hiçbir sebebe dayanmamaktadır.” s.89.

“Tahakküm ahlakın, hakikatin tahakkümü olmalı. Öyle ki müessesenin tahakkümü, evvela ferdi iradeyi, sonra da hakikati hakim kılmak için olmalıdır. s.105.

“Milletimizin esaslı unsurunu teşkil eden köylü ile münasebetlerin arasındaki bağların çoktan koparılmış olması, köylünün okuyanlara itimatsızlığının sebebi oldu. Onlarla aramızda inanç ve ahlak birliği kalmadı. Vaktiyle imamın manevi vesayetinde yaşayan köylünün bu itimadı da sarsılmış bulunuyor. Şimdi imam köylüye sadece dini vazifelerini yaptıran birisidir. Şahsiyeti bunun dışında bir değer taşımamaktadır. Öğretmen ise köyde henüz bir misafir gibidir, köylünün kalbine yerleşememiştir.”s.147.

“Ruhumuzu ve ahlakımızı kurtarmak için şimdi bir partiye muhtacız, hepimizi aynı ruhta birleştirecek bir partiye.” s.141.

“Büyük sermayenin büyüdükçe büyüyen, çığ gibi ağırlaşan cüssesi, bir taraftan alın teriyle çalışanların emeğini ve küçük sermayelerini ezmekte iken, öbür taraftan emeksiz kazanmanın bin bir şeklini meydana çıkardı. Büyük yatırım ve gelir kazançları şeklinde

hakiki işsizleri dünya cennetlerinde yaşatan saadet dalgaları, çalışan bedbahtlara dünyayı zindan yaptı. İş ahlakı büyük kazanç hünerleriyle bozuldu.”s.140.

“Zamana hiç kıymet vermedik. İş ahlakının ve çalışma duygusunun değerini kazanç hünerleriyle mübadele ettik. Hayat sahasından en fazlasını kapmak isteyen hasta emeller, çalışan elleri değil, kemiren tırnakları alkışladılar. Ölürken,” Çalıştım ve hayatımı iyi kullandım” diyen fazileti tebci edecek yerde, dünya nimetlerinden en fazlasını devşirmeyi bilen Kargilleri, Rocfelleri örnek ve önder diye benimsediler. Çalışmayı aşk ve ibadet sayan İslam ahlakı, kolaylıkla Amerikan pragmatizminin tilki zihniyetine feda edildi. Yalnız başarıya ulaşanlar ve yüksekte oturanlar, ruhları kumanda eden yumruklar beyinlerde saltanat sürmektedir.” s.139.

“Ahlak davasının hapishaneye ve hastaneye girmemiş olması muzdarip ruhları sahipsiz bıraktı. Suçlu her an suçlu ruhunu taşımaz. Onun muzdarip ve peşimen anlarında kalbine uzanacak el, ancak kurtarıcı olabilir. Şer, şefkatle tedavi edilir.”s.149.

“İrade terbiyesinin verilmeyişi, düşüşü engelsiz ve korkansız bıraktı. İrade terbiyesini en kuvvetli verebilecek, din adamları olmalıydı. Onlar, affedilmez bir gafletle, başka meslek sahiplerininkine benzer işler görüyorlar. Mevrit okuyorlar, para ile dua ediyor ve para ile Kur'an okuma ticareti yapıyorlar. Ruhlara gıda vermiyorlar. Yalnız bir takım ve hareket kaideleri sunuyorlar. Müminlerin deruni dileklerine duygu getirmiyor, boş ruhları kurtaramıyorlar. Din adamları edebiyat ve öğrenim alanında son asırlarda pek fakir ve zayıf durumdadırlar. Kendi dairelerinin dışını aydınlatamıyorlar. Artık büyük ruhlar yetiştiremiyorlar.”s.151.

“Her geçen iktidar büyük sermaye ve büyük soyguncularla el ele verip, hem de hak sahiplerine saldırtmak için, milliyetçilik adı ile gençliği istismar etmektedir. Örtülü ödeneklerle cihazlanan bir gençliğin milliyetçi bir çalışma yaptığını söylemek, hem ahlaklı bir suç işlendiğine şahit olmaktır, hem de bir ahlaki suçu tekrarlamaktır. Milliyetçilik, devirlerin tahakküm sermayesi olan siyasi hezeyanlardan sıyrılmalı; ilmi ve samimi bir iddia olmak için, her şeyden önce felsefi bir sisteme bağlanmalıdır. O bir itham vesikası veya zafer silahı değil, bir insan felsefesi ve bir dünya nizamıdır. s.175.

“İnsanda hazların ve fertlerin hür oluşu yanında ruhun ve cemaatin hürriyeti de vardır. Sonunda ruhun ve büyük ruhların hayır yoluyla ulaşabileceği ilahi hürriyetin emirlerine bağlanış ise en büyük hürriyettir. Bu emirleri İslam'ı ve Kuran'ı hakkıyla anlayanlar biliyorlar. Kur'an'ı kazanç iştahalarının hürriyetine alet yapmak isteyenler değil.”s.186.

“Modern cemiyetimizde her türlü muvaffakiyetle el ele veren hile ve haysiyetsizlik varken hak ve hakikatin sahiplerine sıra gelmiyor. Ve hepimiz haklıya değil zengine, haysiyetliye değil becerikliye hürmet etmesini biliyoruz.”s.212.

“Dindar tüccarlar dinin kalıplaşmış kaidelerini kendilerine faydalı olduğu için tatbik eden huzursuz müminlerdir. Dindarlıklarının hikmeti, öbür dünyada da bu dünyadaki zevk ve tatminlerini elde etme emelleridir. Ruhlarında huzur isteği değildir.” s.211.

“Şu zavallı zengine bakın. Duygularının hepsini feda etmiş de sade bol harcama zevkine sarılmış. Ruha hürriyet bağışlayıcı arzuların hepsinden sıyrılarak ayaklarının önüne serilen bütün esir edici hırsların tatmini yolunda adeta ayaklı bir vasıta haline gelmiş.” s.211.

“Sosyalizm 19.asırda doğan ve büyük sanayi işçilerinin yaşama şartlarıyla refah vasıtalarında cemiyetin diğer fertleri ile eşitlik temini için ortaya konulmuş olan ekonomik doktrinlerinin umumi adıdır. Sosyalizm pek çoktur, hepsinde müşterek olan taraf istihsal (üretim) vasıtasıyla geçim şartlarının fertlerden alınıp toplumun eline verilmesidir. Bu noktada sosyalistler ikiye ayrılır: 1- 19. asırdan önce ortaya konulan bölüşmecî sosyalizm, sadece toprağın fertler arasında eşit olarak bölünmesini istemektedir. 2- Modern sosyalizm ise, ancak bütünü ile fert tarafından yapılan ve yalnız bir fert tarafından kullanılan eşya hakkında ferdi mülkiyeti kabul etmektedir. Müşterek kullanılan ve müşterek çalışma ile meydana getirilen eşyayı, yani bütün istihsal (üretim) vasıtalarını topluluğun malı olarak kabul ediyor. Bunlar üzerinde ferdin mülkiyetini tanımıyor.” s.259.

“Görülüyor ki modern sosyalizmin realist olan ve geçen asırdan beri içtimai realitede inkişaf eden şekli kolektivizmdir. Bir asırdan beri batı dünyasında ilerleyen kollektivizm cereyanı, bir spiritüalist (ruhçu) öbürü materyalist (maddecî), biri devletçi öbürü ihtilalcî, biri muhafazakar, öbürü devrimci iki koldan inkişaf ederek birbirine tamamen zıt iki kutupta yer alan iki içtimai doktrini meydana çıkarmıştır.” s.263.

(Kollektivizm, müşterek çalışma ile elde edilen ve müştereken her şeyin, toprağın, fabrikanın her türlü istihsal (üretim) vasıtalarının devlete ait olmasıdır.)

“Komünizm bu ana fikri alarak ona (kollektivizm) bu müşterek mülkten herkesin aynı şekilde ve nispette faydalanması tezini yani harcamanın herkes arasında müşterek olması fikrini ilave etti. Komünistler bu gayelerine silahlı bir işçi diktatörlüğü ile ulaşacaklarını ilan ettiler.” s.265.

“Hegel diyalektiğinde tezatlar birbirine bağlanır. Hegel’e göre mutlak varlık, her düşünceden müstakil olarak var olan fikir (ide)’dir. Diyalektik ilerleyişte ilk var olan fikirdir. Mutlak hakikat olan fikir, tezi teşkil ediyor. Tez kendi anti tezi ile karşılaşır. Fikrin antitezi tabiattır. Mutlak düşünceye tamamen yabancı olan tabiat, yani dış dünya, fikrin yani mutlak

düşüncenin kendi kendini inkar etmesiyle meydana gelmiştir. Tezle antitezin karşılaşması üçüncü ve son merhale olan sentezi meydana getirir. Mutlak fikir kendini inkar ederek tabiatı meydana getirdikten sonra tekrar kendine doğru çekilerek ruh (esprit) yani kendi kendini tanıyan düşünce haline geliyor. Bu sorunun sentez safhasıdır. Sentez, felsefenin aradığı mutlak hakikattir. Böylece Hegelci diyalektiğin başlangıcı mutlak fikir, gayesi ise kendini tanıyan ruhtur.” s.276.

“En başta dini zümreyi görüyoruz. Bunlar İslam'ı ebedi bir ideal yapan asıl ruhu bir tarafa bırakarak, daha doğrusu kültürsüzlükleri yüzünden böyle bir ruhun varlığının farkında bile olmayarak din adı altında, totemcilikten başlayarak politeizme kadar her türlü putperestliklerin yaşattığı hurafeleri var kuvvetleriyle telkine çalışan adamlardır. Bunların kapkara ağzından çıkan üfürükleriyle, din emirleri adı altında, hırka ziyaret etmek, cam içindeki sakalı öpmek, sakal koyuvermek, yemeğe diz çöküp yemek hukukun himayesinde bulunan hakiki nikahı bırakıp dini nikahla yaşamak gibi iptidai itikatlar, bayağı hareketler müspet ilimlerin yayıldığı bir asrın çocuğunu elbette yaşatamazdı.”s.302.

“Maddi haz muayyen bir miktarda sıfıra doğru gittiği, yani tatmin ile yok edildiği halde, ruhi haz tatmin edildikçe artar, namütenahiliğe götürür. Madde ile ruh hazlarının aralarındaki esaslı fark işte budur.” s.329.

Ahlak Nizamı, Nurettin Topçu, Dergah Yayınları, 2020, İstanbul.